
Školné problémy vysokých škol nevyřeší

Školné problémy vysokých škol nevyřeší

10.10.2011 Euro Strana 67 Hyde park káva s... Václavem Hamplm

Je na pováženou, že veřejné výdaje na vzdělávání vysokoškolského studenta jsou nižší než na studenta střední školy, říká rektor Univerzity Karlovy.

Univerzita Karlova oslavila 663 let své existence. Jako dárek dostala již poněkoličaté velmi dobré umístění v takzvaném Šanghajském žebříčku vysokých škol. Mezi nejlepšími vědeckými instituty světa se umístila na 201. až 300. místě. „Mělo by být ctížádostí Česka mít v první pětistovce více univerzit a pomohla by tomu i větší finanční podpora,“ říká rektor Univerzity Karlovy Václav Hampl s tím, že na přepočítání podle parity kupní síly je podpora úspěšnějších univerzit nejméně o polovinu silnější.

* Jak je na tom Univerzita Karlova s podporou z veřejných financí?

Celkově je vysoké školství v situaci, kdy jsou veřejné výdaje na vzdělávání vysokoškolského studenta nižší než na studenta střední školy. Ne že bych jim záviděl, ale vzhledem k tomu, že vysoké školství zahrnuje i obory, jako je třeba medicína, moderní technologie či částicová fyzika, které jsou finančně velmi náročné, je to na pováženou. Jedná se o dlouhodobý trend a letošní rok bohužel nenaznačuje nějaké zlepšení. Na druhé straně musím říct, že se konečně podařilo začít brzdit významný problém, jímž bylo financování VŠ výhradně podle počtu studentů. Protože univerzity jsou z principu i vědecké instituce, je pro ně velmi důležitá i výše veřejné podpory vědy a výzkumu, která v ČR stagnuje, a způsob jejího rozdělování. V současnosti necelou třetinu rozpočtu UK představuje státní příspěvek na vzdělávání, skoro třetina jsou vysoutěžené prostředky na vědu včetně zahraničních zdrojů a zbytek univerzita získává nezávisle na veřejných zdrojích.

* Ministerstvo školství má pro letošek akci Rok vysokých škol, v jejímž rámci rozdělují dotace z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Jak to prakticky pomáhá vysokým školám?

V kontextu návrhu poklesu financování mi název Rok vysokých škol zní trochu ironicky. Na mnohé vysoké školy sice začíná přicházet poměrně velký objem prostředků ze strukturálních fondů EU, ale zásadní část vysokoškolské kapacity v ČR, totiž ta v Praze, je z tohoto zdroje a priori vyloučena. Pro nás to vytváří velmi složitou situaci, protože celá řada našich infrastruktur potřebuje obnovu či rozvoj.

* Jak do problémů financování zapadají plány na výstavbu kampusu v Hradci Králové a úvahy o minikampusech UK v Praze?

Rozvoj infrastruktury je nutný. Bez něj je těžké držet krok se světem, natož udávat tempo, což se od předních univerzit právem očekává. Proto nemůžeme s plány čekat, jestli někdy budou peníze. Musíme pracovat na koncepci a aktivně hledat možnosti financování. Kromě toho jsou samozřejmostí menší projekty na údržbu, aby nám budovy „nespadly na hlavu“. Co se týká Prahy, máme dvě hlavní priority investičního rozvoje. První je zajištění prostoru pro studenty ve společenskovední části, kterých je na univerzitě mírná většina a na jejichž výuku má univerzita v současnosti velmi málo místa. Proto jsme nově pořídili pro Filozofickou fakultu objekt v Opletalově ulici a pro Fakultu humanitních studií pracujeme na přestavbě budovy bývalé menzy v Tróji. Druhá hlavní priorita se váže především k přírodovědné části, kde je velkou potřebou držet krok se světem v přístrojovém vybavení a metodickém zázemí.

* Není na druhé straně Univerzita Karlova až příliš veliká?

Univerzita Karlova patří i v mezinárodním kontextu mezi větší univerzity ve smyslu počtu studentů, kterých máme celkem přes padesát tisíc. To je dvojnásobek toho, co jsme měli před dvaceti lety. Máme v průměru jednoho akademického pracovníka na dvanáct studentů. Tento poměr je chápán jako jeden z indikátorů kvality a jeho hodnota na UK je velmi slušná a pomáhá nám v mezinárodních srovnáních. I struktura oborů je poměrně stálá, i když se zájmu a možností přizpůsobujeme. Například Filozofická fakulta je velmi zajímavá v evropském kontextu i tím, že je jednou z mála, kde se učí všechny jazyky, jimiž se mluví v Evropské unii.

* Jak se v této souvislosti díváte na návrhy zavedení školného?

Čím více o tom přemýšlím, tím se mi to téma zdá spíše politické a s řešením hlavních problémů vysokých škol vlastně nemá až tolik společného. Že by to přineslo další peníze školám, je pravda, ale zatím není jasné, jestli by to třeba také neodvedlo část veřejných prostředků směrem k soukromým školám.

* Dalším politickým tématem jsou státní maturity a jejich vize jako přijímací zkouška na vysoké školy. Je to podle vás reálné?

V principu by to možné bylo, a i bychom byli rádi, kdyby nám taková zkouška s přijímačkami mohla pomoci. I když zdaleka ne ve všech oborech to bude možné.